

גדר שקלים

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
7:04	7:23	7:26	7:23
8:23	8:26	8:27	8:23
9:09			
ר"ת:			

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הנאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

אתה תחזיק את העולם!

והנה, רבשקה ראה את כל שמחתם וצהלתם, וכיצד אינם שמים על לבם כלל למצור בו הם נתונים, אמר לעצמו: איזה עם נפלא זה. ומיד ביקש מסנחריב שיניח להם בלילה זה, כי ראויים הם לנס. אך סנחריב מיאן לשמוע לקול רבשקה, והמשיך לצור על ירושלים. באותו הלילה, בא המלאך גבריאל והכה במחנה סנחריב, והרג בהם מאה שמונים וחמשה אלף ראשי גייסות, לבד ממיליוני חיילים שמתו שלא הוזכרו בפסוק.

והנה סנחריב עם עוד ששה חיילים, שעליהם נאמר "נער יספרם". [פירושו: שלנער קטן קל לסמן את האות ו' (=6) שהיא רק קו אחד], ברחו כל עוד נפשם בהם, ונשבע סנחריב לנסרוך אלוהיו [-היה זה עץ מתיבת נח שעשאה סנחריב לו לאלוה], ואמר כי אם ינצל מרודפיו - יזבח קרבן לאלהיו - את שני בניו אדרמלך ושראצר, ולא ידע כי הם שומעים את נדרו, וכששמעו זאת שחטו את אביהם... כן יאבדו כל אויביך ה'.

וחזקיהו וכל ישראל באותה העת ישנים, ואינם יודעים כי השם יתברך עושה להם עתה נסים ונפלאות גדולים, וכל זה רק בזכות התורה הקדושה, כי חזקיהו ידע שזכות התורה תגן עליו. וכמו שפרשו המפרשים שהיתה מחלוקת בעם ישראל שחלק מהשרים רצו שעם ישראל ילכו לצבא, אך חזקיהו המלך סירב בכל תוקף שילכו לצבא, אלא דאג שישבו ללמוד תורה והכל יסתדר. אמנם השרים לא חשבו כך, שר הבטחון נתן תקציב בשביל לימוד תורה רק 2 מיליארד, ולבטיחון 4 מיליארד, וזאת בכדי שאנשים ילכו לצבא... אמר להם חזקיהו: הראו לי את התקציב, ואני אקבע מה לעשות! ואז קבע שכל ששת המיליארדים ילכו ללימוד תורה, לשיבות, כי לדעתו אין צורך בצבא פיזי, אלא רק צבא רוחני, ולימוד התורה הוא שינצח את האויב, כי בזמן שהקול קול יעקב - אין הידיים ידי עשו. השרים לא יכלו עוד לדבר דבר, שהרי הוא המלך והוא הקובע, והיה נותן להם חזקיהו שמן, ומדליקים ולומדים תורה בזכות אור השמן, ובזכות לימוד התורה אכן נצלו מהגזירה ומסנחריב.

וזהו שאמר הפסוק (ישעיהו י, כז): "וחובל עול מפני שמן", עולו הכבד של סנחריב חובל ונשבר מפני שמנו של חזקיהו, שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות (שיר השירים רבה פ"א). נחזיק בעוז ותעצומות בתורה הקדושה, והיא תהיה לנו למגן וצינה מכל פגע ומשחית! שבת שלום ומבורך.

הנוטה למות ח"ו, והציל אותו, ובכך גרם לו להמשיך לחיות, כמה ישמח על הזכות שנפלה בחלקו! וכמה תהיה השמחה אם זכה להציל קבוצה של אנשים! כך, אם ידע האדם שכשהוא לומד תורה - כל העולם ניצול בזכותו, בודאי תהיה לו שמחה גדולה שהציל עולם שלם בזכות לימוד תורתו.

בזמן חזקיהו המלך, עלה סנחריב להילחם בישראל. וידוע, כי חזקיהו המלך היה מלך צדיק, ושם בטחונו בהקב"ה, ולא בצבא או בנשק ותחמושת, והיה אוהב תורה ולומדיה, עד שכל תלמיד חכם שהיה פוגש בו היה שמח בו מאד, ומנשקו ומחבקו. והיו אותם ימים ימי צער לישראל, כי כיון שבא סנחריב המלך הרשע וצר על ירושלים, אין יוצא ואין בא, ולא היה להם אוכל כפי צרכם, והיו אוכלים ומקציבים את הלחם במידה והמים במשורה, כעין מה שהיה כאן בירושלים לפני עשרות שנים, שהיו כולם שרויים ברעב, ואכלו לחם ומים ע"פ קצבה.

ובזמנם, השמן היה יקר מאד ונתנו אותו במידה מועטה, אך המלך חזקיהו נתן הוראה לעבדיו, שיתנו ללומדי התורה שמן כפי צרכם. ובכל מקום תורה או תפילה - קיבלו את כל כמות השמן הצריכה להם ללימודם ותפילתם. עד שבזמנו לא היה תינוק ותינוקת מדין ועד באר שבע - שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה, שהם הלכות קשות מאוד! והנה בא רבשקה - יהודי מומר שבגד בעמו, והלך עם סנחריב, ועמד על חומת ירושלים ע"פ צו סנחריב, ושאל בקול: במי אתם בוטחים? בחזקיהו?! והלא סנחריב מלך גדול ונורא, אשר כבש והרס כמה וכמה ממלכות, ועתה בא עם מיליוני חייליו וחיילי המדינות שכבש, נגד ישראל! ואז נופף רבשקה בידיו על חומת ירושלים, ואמר להם: הנה, אם רק יירקו החיילים את רוקם עליכם - העיר תתמלא ברוק להם וכולכם תטבעו בה. כי מתחילה חשב הצורך שירושלים גדולה ורחבה היא, ולכן הביא עמו חיילים כחול היס, ומשראה אותה כה קטנה, זלזל בה וחשב לכבוש אותה בנקל.

הוסיף רבשקה ואמר לחזקיהו: גם אם אני אתן לך סוסים ונשק להילחם, הלא אין לך מי שיודע לרכב על סוס או להחזיק חרב ולהילחם, שהרי כולם לומדים תורה.

אך חזקיהו שצדיק היה, תלה בטחונו בקב"ה ונתן הוראה לבני ירושלים, שבהיות ואותו הלילה חל ליל פסח, ישחטו את קרבן הפסח שה לבית אבות, ויחגגו את החג, ויאמרו הלל לה' בשמחה רבה בתוף וכינור. ואכן, כולם עשו כן, שמחו ושרו והודו לה', ואמרו את ההלל בהתלהבות רבה בעוז ותעצומות.

דבר ה'

מאמר השבועי באת מו"ר ע"ה המקובל רבי בנימין שמואל'י שליט"א

"בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (ה, ב)

נמצאים אנו בימים שלאחר חג מתן-תורה, וכעת עלינו ליישם את אשר קיבלנו ביום הגדול והנשגב. והנה, פרשטנו פותחת בעניינה של המנורה, וידוע הוא (בבא בתרא כה:): כי המנורה העומדת בדרום ההיכל - מסמלת היא את חכמת התורה. וכן ניתן לרמוז כי "הנרות" הוא אותיות "תורה נ". כי התורה ניתנה ליום ה', וכן היא סוד חמישים שערי בינה. ועל כן נרחיב במעלת התורה ולומדיה.

הבריאה תלויה בלימוד התורה

כתוב (בראשית א, לא): ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. וכתב רש"י: הוסיף ה' בששי בגמר מעשה בראשית, לומר שהתנה הקב"ה עמהם על מנת שיקבלו עליהם ישראל חמשה חומשי תורה. דבר אחר: יום הששי, כולם תלויים ועומדים עד יום ששי בסיון המוכן למתן תורה, ע"כ.

ואמרו בגמרא (עבודה זרה ג.): מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית, ואמר: אם ישראל מקבלין את התורה - מוטב, ואם לאו - אני אחזיר אתכם לתוהו ובוהו, שנאמר (ירמיהו לג, כה): "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת". ופירש רש"י: אם לא בריתי - אם לא בריתי שכתבתי שתהא נוהגת יומם ולילה, והיינו התורה, דכתיב (יהושע א, ח): "והיגית בו יומם ולילה", וכתב "אלה דברי הברית" ע"כ.

התורה - נשמת כל העולמות

עולה אפוא מהדברים, כי אם אין תורה - אין עולם. שכן התורה היא הנשמה של כל העולמות, ובלעדיה העולם הינו כגוף בלי נשמה. וכפי שהאדם לא יכול לחיות בלי חמצן אפילו זמן מועט, כן הוא ברוחניות, אם אין לימוד התורה בכל רגע ורגע - לא יכול העולם להתקיים.

וכך כתוב בזוהר הקדוש (בראשית דף מז ע"א) [בתרגום]: "שהרי בתורה נבנה העולם והשתכלל, זהו שכתוב (משלי ג, יט): ה' בחכמה יסד ארץ וכו'. וכל מי שעוסק בה - משכלל העולמות ומקיים אותן".

תורה מגנא ומצלא

והיה אומר מו"ר הגאון האדיר כמוה"ר בן ציון אבא שאול זצוק"ל: נתאר לעצמינו, אדם שראה מישהו

גידול כלב בבית

"וּבְנַחָה יֵאמֵר שׁוֹבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֲלֹפֵי יִשְׂרָאֵל" (י, לו)

דרש רבי דוסתאי, ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל, מלמד שאין השכינה שורה על פחות משני אלפים ושני רבבות ישראל, הרי שהיו ישראל שני אלפים ושני רבבות חסר אחד והיתה אשה מעוברת ביניהם וראויה להשלים ונבח בה כלב והפילה, נמצא זה גורם לשכינה שתסתלק מישראל, מכאן אמרו, לא יגדל אדם את הכלב אא"כ קשור בשלשלאות (ב"ק פג ע"ב).

א. אסור לאדם לגדל בעיר כלב רע שנושך ונובח אלא אם כן הכלב קשור בשלשלאות של ברזל (ש"ע ח"מ תט, ג).

ב. מידת חסידות שלא לגדל כלב רע אפילו קור מפני שהכלב נובח ונשיע עוללות להבהל ולהפיל חסר ושלוש (ש"ע הרב וע"פ).

ג. בקפך דהיינו מקומות שקרובים לגבול מותר לגדל כלבים לצורך שמירה בתנאי שיהיה הכלב קשור בשעות היום, ומותר רק בלילה (שם, ועיי"ש ברמ"א).

ד. כלב שאינו נושך וגם אינו נובח כגון כלבי מחמד וכדומה, רשאי אדם לגדלם בביתו אפילו שאינם קשורים (ועשית מעקה פ"ה ה"א). ומכל מקום יתן לב שגידול כלבים משייך אותו ואת בניו לקבוצות מסוימות ואין הדבר נכון.

הזכרת שם החולה בתפילה

"וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רַפֵּא נָא לְה" (יב, יג)

אמר רב יעקב אמר רב חסדא, כל המבקש רחמים על חברו אין צריך להזכיר שמו, שנאמר אל נא רפא נא לה ולא קמדכר שמה דמרים (ברכות לד ע"א)

א. תפילה קצרה זו נוראה ונשגבה היא, ובארבע תיבות אלו 'אל נא רפא נא' יש בהם סודות עמוקים ונוראים כמו שגילו חכמי הקבלה.

ב. וכשמתפלל בפני החולה יאמר: אל נא רפא נא לו בתוך שאר חולי ישראל, ושלא בפניו יאמר: אל נא רפא נא לפלוני בן פלוני בתוך שאר חולי ישראל.

ג. מראשי תיבות של תפילה זו "אל נא רפא נא לה" יוצא שם קדוש אנרנ"ל והוא מסוגל לרפואה וכדאי לכוין בו בהזכירו תפילה זו, וגם מסוגל לכותבו בקמיע ויועיל לרפואה.

סעודת ראש חודש

"וּבַיּוֹם שֶׁמַּחֲתַתֶּם וּבַמּוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי הַדְּשָׁכִים" (י, יז)

מצוה לאכול ראש חודש כמו מועד דאיתקש בתורה "וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם" ונביאים "והיה מידי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו" וכתב "מדוע את הולכת אליו היום לא חודש ולא שבת וכו'" (הרוקח, הלכות ראש חודש)

א. ראש חודש אסור בתענית חוץ מתענית חלום, והמתענה בו תענית חלום צריך לישב בתענית יום אחר כך לכפר על שהתענה בראש חודש (ש"ע או"ח תיח, סעיפים א, ה).

ב. מצוה להרבות בסעודת ראש חודש (ש"ע אוה תיט).

ג. אם חל ראש חודש להיות בשבת יוסיף מאכל נוסף בסעודת שבת לכבוד ראש חודש (אחרונים שם).

ד. הוצאות סעודת ראש חודש הם כהוצאות שבתות וימים טובים שהם מחוץ למה שקצבו לאדם בראש השנה ואם מוסיף יוסיפו לו מן השמים (טור או"ח סימן תיט בשם הפסיקתא).

הנרות - אלו הבנים

בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת (ה, ה)

כתב בספר "קול יהודה" למרן ראש הישיבה מו"ר רבי יהודה צדקה זצוק"ל: בהעלותך את הנרות, רמז לחינוך הבנים שהם הם ה'נרות' של ההורים. אם רוצים וחיילים להעלות אותם אל מול פני המנורה, יאירו, כלומר, ילמדו בתלמודי תורה ובישיבות שיהיו למאורות, ואז יאירו בעולם הזה.

זה תפקידו של כל יהודי - להעביר את תורת ישראל לבניו אחריו, כמבואר בתהלים (עח): "משכיל לאסף האזינה עמי תורתי הטו אזנכם לאמרי פי... לא נכחד מבניהם לדור אחרון... ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל אשר צוה את אבותינו להודיעם לבניהם, למען ידעו דור אחרון בנים יולדו ויספרו לבניהם".

הנה, המזמור הזה מלמד אותנו מה תפקידו של כל יהודי. כי התורה ניתנה לישראל למען יספרו לבניהם ויחנכו על דרך התורה, וכל יהודי שאינו מקיים זאת - הרי הוא מועל בתפקידו בתור אב. וכן אנו אומרים בקריאת שמע (דברים יא, יט): "ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם", ואחרי זה נאמר (דברים יא, כא): למען ירבו ימיכם, וכתב רש"י כי מכלל הן אתה שומע לאו, ה' ישמרנו.

מעלת לימוד התורה

"בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנֹרָה יֵאָרוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" (ה, ה)

ידוע מה שאמרו חז"ל (בבא בתרא כה:): כי הרוצה להחכים - ידרים, והרוצה להעשיר - יצפין, שכן המנורה בדרום היא סמל לחכמת התורה, והשולחן בצפון הוא רמז לפרנסה. וכתבו המפרשים לרמוז על הפסוק (שיר השירים ב, ו): "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני" כי הנה אדם העומד ופניו למזרח, נמצא כי המנורה בימינו והשולחן בשמאלו, וזהו שאמר 'שמאלו' - הרומז לפרנסה - תחת לראשי, כמו כרית שרק לפעמים נמצאת תחת הראש, וכן הפרנסה צריכה להיות רק טפל. ו'ימינו' - הרומז לתורה - תחבקני תמיד, כי היא העיקר (בן איש חי ח"א עמ' מ).

מהי "מחיצה של ברזל"?

באגרת מהרה"ק יקותיאל הלברשטם זצוק"ל האדמו"ר מקלויזנבורג - צאנז זצ"ל הקשה, הנה אמרו חז"ל (ברכות לב:): כי בעוונותיהם של ישראל ישנו חומה של ברזל בינינו לבין השם יתברך. ויש להבין, מהו אותו מסך ומה מהותו, והרי אנו לא רואים אותו? ופירש, שהכוונה היא לכך שעם ישראל סומכים על הברזל - שזה הצבא, זהו המבדיל בינינו לבין השם יתברך, כי אם ישראל עוסקים בתורה, ובוטחים אך ורק בהשם יתברך, אין להם לדאוג כלל, כי התורה מגנא ומצלא, והבוטח בה' חסד יסובבנו. "אשור לא יושענו על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידיו" (הושע יד, ד). כיום לצערנו, יש הסומכים על "כיפת ברזל" שתגן עלינו, והיא היא ה"מחיצה של ברזל" בינינו לבין אבינו שבשמים...

סגולה שלא ישלוט עין הרע בילדים

וְתִדְבַר מֵרִים וְאֶהְרֹן בְּמִשְׁחָה עַל אֹדוֹת הָאֵשֶׁה הַנְּשִׂית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אֵשֶׁה כְּשִׂית לָקַח" (יב, א)

רבתינו ז"ל פירשו בגמרא (מועד קטן טז:) שהכוונה לציפורה אשת משה: "וכי כושית שמה? והלא ציפורה שמה! אלא, מה כושית משונה בעורה - אף ציפורה משונה במעשיה הטובים ובמראה מכל הנשים (ע"פ עין יעקב ועי' פרש"י).

ובפירושו הרוקח מובא, כי אשתו של יתרו, שנולדה ממנה צפורה, היתה כושית. וכן כתב גם הרמ"ע מפאנו זצ"ל (צבאות ה', הובא ב'פניני הרמ"ע מפאנו' כא:): "ויתכן שאמה של צפורה היתה מארץ כוש" עי"ש.

ואיתא בספר 'אמרות שלמה' (לבוש תרמ"ד, ענף כג, ד. ומשם בספר 'זכרון יעקב יוסף', ירושלים תר"צ, צ"ב, עמ' צח) בזו הלשון: "סגולה שלא ישלוט עין הרע בילדים, אפילו הם נאים ביותר - לקרות להם כושי. וראיה מצפורה אשת משה רבנו ע"ה. ותדע, כשהשדים והרוחות רוצים להרע לאדם - משבחין אותו 'כמה נאה זה', לכן נוהגין לומר על איש נאה ויפה: 'השם ישמרך מכל רע', ועל ידי זה מבטלין ממנו שלא ישלטו החיצונים בו".

סגולה ליום טו' בסיון

עם סגולה
סגולות מועילות במקורות
מוסמכים

ומחקה מבין רגליו עד כי יבא שילו' ולו יקחה עמים: אסרי לגפן עירו ולשרקה בני אתנו פבס ביין לבשו ויבדע ענבים סותו: תכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב: וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה:

יהודה בפרשת ויחי ופרשת וזאת הברכה וכתב שם שיועיל לעורר על גאולתינו ופדות נפשינו. יהודה אתה יודף אהיך ידך בערף אביך ישתחוו לך בני אביך: גור אריה יהודה מטרף בני עליה פרע רבץ פאריה וכלביא מי קימונו: לא יסור שבט מיהודה

כתב מו"ר ר' חיים פלאגי זצ"ל (סימן ח אות מה) שביום ט"ו בסיון בו ביום נולד יהודה בן יעקב ובו ביום נפטר וכדאי לקרא הפסוקים של

ש א ל ה :
ר א ו ב ן
ראה שחבירו
שמעון מגלגל חובות

רבים להרבה גמחים והחליט לסייע בעדו להשיג לו הלוואה אחת גדולה בפריסה ארוכה, ניגש ראובן ללוי שמשקיע את כספו בבנק ומרוויח אחוזים ע"ס חמש מאות ש"ח בחודש, וביקש ממנו לתת הלוואה לטווח ארוך לשמעון והוא ישלם לו כל חודש ע"ס חמש מאות ש"ח שמרוויח מהרביית בנק, האם מותר לעשות כן? תשובה: מותר לעשות כן כיון שאין ההלוואה ממלוה ללוה ואין בזה איסור ריבית (שו"ע סי' קס"א).

שאלה: האם אני יכול לומר קדיש יתום קודם עלינו לשבת, כשאני באמצע אמירת פסוקי דזמרה, ולא יזדמן לי אח"כ לומר קדיש.

תשובה: הוי כשואל מפני היראה והכבוד שמתר להפסיק באמצע פסוקי דזמרה (שו"ת דברי בניהו ח"ג א"ח סי' ד אות ה).

שאלה: שום בצל וביצה מקולפים שהיו מונחים בתוך כלי או עטופים או בתוך המקרר האם נאסרים משום סכנה? תשובה: יש להחמיר בכי האי גוונא (ציץ אליעזר ח"ב סי' מא אות א).

שאלה: האם מותר להשתמש בשום בצל וביצה שנשאר מעט מהקליפה או מהשורש? תשובה: כאשר נשאר א"פ מעט מהקליפה או מהשורש אינם נאסרים באכילה (יב"א ח"ב י"ד סי' ז אות ט).

תולדות רבינו יידיה רפאל אבולעפיא זצוק"ל - ט"ו סיון

נדע בשמו המקוצר הרב היר"א זלה"ה מ ניהו רבה חד מבני עליה, רבין חסידא ומקובל, המופלא בדורו, נולד בעיה"ק ירושלים ת"ו בשנת התקס"ז, ובעודו צעיר לימים היה סופרו ונאמן ביתו של הרב החסיד הרא"ש זצ"ל אשר הכניסו תחת כנפיו בצל הישיבה הקדושה "בית אל" וממנו שאב רוב חכמתו ביחוד חכמת הנסתר למרות היותו צעיר לימים, וזכה ועלה מעלות רבות ונשגבות בחכמה הזאת עד שנחשב לאחד המוסמכים ביותר בשיטת הרש"ש, וכתב הקדמות גדולות בקבלה, ואיזן ותיקן הכונות עפ"י הרש"ש, ועוד כתב הגהות על הסידור, וסידרו בסדר עליון ונכון מכל טעויות ושיבושים, וכמ"כ סידר הקדמת החובות הנהר בראש הסידור, וגם שם הסיר את הספקות בענין הכונות, והמקובלים אחריו היו סומכים על דבריו דייקא, בלשונות נוסחאות ומנהגים לפי דעת רבינו הרש"ש, כי הוא היה המוליק והמביא בעניני הקבלה, עד אשר סידורי היר"א נתקבלו בדורו ובדור שאחריו כסידור המוסמך ומקובל הלכה ולמעשה בין ח"ר בית אל, והיו מביאים ממנו בספרי המקובלים שבדורו, וגם נעשו מהם הרבה העתקות, וכ"כ הגאון ר"ח הטוב זצ"ל בשו"ת רב פעלים ח"ג (חאר"ח סי' לה בסופו) וז"ל... גם מזמן הרב החסיד רב יידיה אבולעפיא זצ"ל שהיה רב של חסידי "בית אל" וכל כתבי הרש"ש וכן בנו הרב דברי שלום מצויים בו וכו'. עכ"ל.

הרב היר"א היה רבן של חסידי ק"ק "בית אל" והיה עובר לפני התיבה וממלא מקום רב אג"ן זצ"ל משנת תר"ח - תרכ"ט.

הרב היר"א היה נלחם מלחמות ה' וקנאי לדבריו נגד כל פירצה בדת, גדולי תורה מכל העדות השכימו לפיתחו ונהנו ממנו עצה ותושיה, והיה מורם ורבים של גדולי הספרדים והאשכנזים באותה תקופה, אשר המפורסמים שבהן שלמדו ממנו תורת הקבלה היו הגאון הגדול המפורסם רבי מאיר איועברך ז"ל אב"ד קאליש בעהמ"ח שו"ת "אמרי בינה". והגאון הגדול רבי שלמה לייב לעווי ז"ל אב"ד בירושלים בעהמ"ס "בית לאבות" (על פרקי אבות), ובהסכמה שם כותב אודות רבו הנ"ל המופלא בקבלה, עי"ש, וכמ"כ היה רבו של הגאון החסיד המקובל ר' אהרון עזריאל זצ"ל בעהמ"ח שו"ת "כפי אהרן", ועוד, הרב היר"א עמד בראש חסידי ק"ק "בית אל" עד שנתקש ביישיבה של מעלה ביום ט"ו סיון שנת תרכ"ט. ובתום השבעה להסתלקותו הספידו הרב שמ"ח גאגין זצ"ל בספר "ישמח לב" (דרשו ג' להספד) בלשון הזה, ולעת הלום נפל ממנו רב וגדול ליהודים, נזר החכמים, ותפארת החסידים, היר"א את דבר ה' ובמצותיו חפץ מאד, מחולל מפשעינו, מדוכה מעונותינו, בחלאים רעים קשים ומרים, אוי לעינים שכך רואות, גוף מלך ביופיו ותוארו כמלאך ה' צבאות נפל שדוד והוא לקברות יובל, ווי להאי שופרא דבלי בארעא, לן יאות למבכי לן יאות למיספד. ע"כ. על ציון קדשו חקוק אודותיו בין השאר, חקוק גדול מרב, פום ממלל ברברב, חסידא קדישא ופרישא, מבטן ומהרין... לסדר ויהי בנסוע הארון, זיע"א.

שאלה: מצוי בהרבה מקומות שכשמיגע אדם מכובד ועשיר, חולקים לו הרבה כבוד וכו' וגם שמדובר באדם שלא מקפיד כ"כ על תורה ומצוות, האם אין בכך איסור חנופה?

תשובה: ראוי והגון לכבד את העשירים וכמו שמצינו בגמ' (עירובין פג) ברבינו הקדוש שהיה מכבד את העשירים וכן ר' עקיבא היה מכבד את העשירים, והטעם שהיות והקב"ה ברכו בממון ובכבוד גם אנחנו חייבים בכבודו, ובפרט אם קבלנו ממנו טובה והנאה, וראוי לחוש קצת על כבודו אף אם עשה שלא כהוגן ויצא קצת מן השורה ואין לזלזל כל כך בכבודו, ואינו שייך כלל לחנופה, שחנופה היא בשני אופנים, הראשון הוא מי שכלפי חוץ מראה פנים וחיבה יתירה לחבירו ואין פיו ולבו שוים, והאופן השני שגרוע פי כמה, והוא האומר לרע טוב אתה, ואינו מוכיח ואינו מוחה במי שבידו למחות (פלא יועץ בערך "חנופה").

שאלה: אדם שגנב רבות בילדותו וכעת בא לעשות תשובה, האם מחוייב להחזיר את כל מה שגנב?

תשובה: מעיקר הדין אין מחוייב להחזיר כלום, ואינו חייב אף לצאת ידי שמים, וממדת חסידות טוב שיתן לצדקה איזה סכום לכפרתו (שו"ע חו"מ סי' צו ס"ג, שו"ת יב"א חו"מ ח"ח סי' ו).

[הרבנים המשיבים:] הרה"ג שלמה חיים אלימלך, הרה"ג עובדיה בן שלום, הרה"ג יעקב דניאל הנסב והרה"ג ינון שמש]

עשרה תנאי 'סור מרע' שצריך הלומד קבלה לשאוף לישמר בהם תדיר

- ב. שבוע שעבר הבאנו עשרה תנאי העשה טוב שכתב המהר"ח זיע"א שיקבל האדם על עצמו ובוזה ילך לבטח דרכו בלימוד הקבלה שלא יכשל, השבוע נביא את תנאי הסור מרע ואלו הן:
- א. ליזהר בכל דקדוקי מצות ואפילו בדברי חכמים שהם בכלל לא תסור.
- ב. לתקן המעוות קודם שיבוא לעולם הבא. [והם יתקוני העוונות וכגון מה שנוהגים לעשות בשובב"ם וכיו"ב].
- ג. יזהר מהכעס, ואפילו בשעה שמוכיח את בניו לא יכעוס כלל ועיקר.
- ד. גם צריך ליזהר מהגאווה ובפרט בענין ההלכה כי גדול כחה, והגאווה בזה עון פלילי.
- ה. בכל צער שיבוא לו, יפשפש במעשיו וישב אל ה'.
- ו. גם יטבול בעת הצורך לו [והיינו טבילה לקריי ואחר קיום מצות הבית].
- ז. גם יקדש עצמו בקיום מצות הבית, ובפרט יזהר מאוד מבני ט' מידות [על גר"א תיקוה"ז סוף תיקון נג בד"ה ורע מסיט'].

השתוקקות לקיום המצוות

חפשי את הלבנה שלשה ימים

ובספר 'מאיר עיני ישראל' מובא סיפור שסיפר רבי משה דבראשווילי זצ"ל, זקן חכמי יהדות גרוזיה, שהיה תלמיד ישיבת ראדין, וכך הוא סיפר: בשנות לימודי בישיבה, למדתי פעם 'משמר' בליל שישי במשך כל הלילה.

עזבתי את בית המדרש בשעה מאוד מאוחרת ללכת לחדרי. בחוץ היה סוער מאד, קור ושלג שלא פסק לרדת. לפתע הבחנתי מרחוק בדמות אדם שהולך ברחוב הלוח ושוב, ומידי פעם מרים ראשו לעבר השמים, אדם משוטט ברחוב בשעת לילה מאוחרת כשהשלג יורד והקור כל כך חזק - הטיל בי פחד, רציית לברוח, אך בכל זאת התחזקתי והמשכתי הלאה. כשהתקרבת, ראיתי להפתעתי כי הדמות הזו היא לא אחר מאשר 'החפץ חיים'.

כשראני 'החפץ חיים' גער בי בחומרה: "באמצע הלילה ובקור שכזה? לך מיד לחדרך לישון!" רצתי מיד לחדרי, שהיה בבית אחותו של החפץ חיים, שאצלה היה מקום אכסנייתי. בבוקר, סיפרתי לה את דבר המעשה וראתה כי אני מתפלל עד מאד על מעשהו של החפץ חיים. "מדוע אתה מתפלל?", תמחה האחות, "זה שלשה לילות שהוא מסתובב בחוץ בקור ובשלג ומחכה שהלבנה תתגלה כדי שיוכל לברך את ברכת הלבנה".

השמחה לברך את כל הברכות האפשריות

המוהל הרב גלבר, שהיה מוהל רבות בבית רבי חיים קניבסקי זצ"ל, סיפר: באחת הפעמים באתי לבית רבי חיים, והוא ביקש שאם תהיה הזדמנות, אולי אתן לו למול גם גר צדק. אני משתדל לברך את כל הברכות ששייך לברך בזמן הזה, ומאחר ויש ברכה מיוחדת על מילת גרים, אני רוצה למול גר, דבר שעד כה לא חשבתי שאזכה לו. הבטחתי, שבלי נדר ובעזרת ה', אני אקרא לו בפעם הבאה שיזדמן לי למול גר.

ואכן, כעבור זמן מה הופנה אלי גר צדק, שביקש להיכנס בביתו של אברהם אבינו ולבוא תחת כנפי השכינה. יצרתי קשר עם בית מרן, והזמנתי אותו למול את הגר, ואכן הגיע רבי חיים הוא בירך בהתרגשות גדולה את הברכה שאומרים לפני מילת גר, והברכה שאומרים אחרי

מילת גר, וכמובן גם מל אותו בפועל, כשאני עומד לסייע על ידו.

את השמחה העצומה שנראתה על פניו באותו מעמד, אי אפשר בכלל לתאר. באותם ימים רבי חיים היה בשמחה לא רגילה, ממש שמחה עצומה. ואמר רבי חיים, כי כל ימי חייו הוא מחזר אחר אמירת כל הברכות שאפשר לומר בזמן הזה, והיום זיכה אותו המוהל רבי שלמה גלבר למול גר בפעם הראשונה בחייו, וכשאמר את הברכות שאומרים על מילת גרים, הוא השלים לפי חשבונו את כל סוגי הברכות ששייך לאומרן בזמן הזה, והוסיף, כי יש בזה תיקון גדול לנשמה על פי קבלה.

סכרו של השמח במצוות

בספר 'כלילת יופי' (דמביצה, ח"ב דף קמט ע"ב) מספר המחבר על אחד מגאוני קראקא שהכיר בילדותו, רבי יוסף שמואל בעל 'מסורת הש"ס', שהיה ידוע בכוחו הגדול לפעול ישועות באמרי פיו, וכל היוצא מפיו נעשה.

פעם, ביקש רבי יוסף שמואל ממחנתו הגאון בעל ה'כוס ישועות', שילמדו את חכמת התכונות בה נודע כבקי מופלא. השיבו ה'כוס ישועות' שמסכים ללמדו, אך ורק בתנאי שהוא, כתגמול, יגלה לו סודו - כיצד כל מה שמוציא מפיו מתקיים. רבי יוסף שמואל נענה בחיוב לתנאי והשיב: "בפסוק (תהלים קיא, י) נאמר: "ראשית חכמה יראת השם", כל מצוה שמזדמנת לי - אני שש שמח ומשתוקק לקיימה, לעשות רצון אבי שבשמים, לכן גם הקדוש ברוך הוא שש ושמח לעשות רצון יראי, ולמלא את משאלות ליבי לטובה".

כאילו הרויח מיליונים

ידועה ההקפדה הגדולה של מו"ר מרן רבי עובדיה יוסף זצוק"ל לקיום המצוות. בעיקר היתה לו הקפדה לברך מאה ברכות בכל יום, ובפרט בשבת קודש אשר כידוע צריך לתור אחרי ברכות מזדמנות, כדי להשלים את מכסת מספרן. ומצות חכמים זו היתה חביבה עליו כל כך, עד שהיה סופרן ממש, ובסוף היום היה מחשב האם השלים בו את מניין מאה ברכות, וכשהיה מגיע לסיום המאה ברכות היה ממש שש ושמח כאילו זכה במיליונים.

שיעורים קבועים ממו"ר שליט"א

שיעור דף היומי

מתקיים בכל בוקר בשעה 9:00
בישיבת נהר שלום רחוב שילה 6 י-ם

שיעור הזוהר העולמי

מתקיים בכל יום ראשון בשעה
19:00 בהיכל בית המדרש
"נהר שלום"

שיעור הלכה ומוסר

מתקיים בכל יום שלישי בשעה
18:00 בבית הכנסת המיישי"ר
רחוב אורט ישראל 4 בת-ים

ברוכים הבאים!

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכ"ו רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com
לתרומות או למסירת שמות לכדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל
רבי בניהו שמואל שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תכף באותה שעה, והייתה ניכרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)